

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, v právní věci

žalobce: **A. O. A. K.**, st. příslušnost, v České republice bytem,

zast. Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s., se sídlem Kovářská 4, Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 07.12.2017, č.j. OAM-79/ZA-ZA11-HA11-2017,

t a k t o:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovené tlumočníci D. A. F. DiS., bytem B. 4098/11, B., **se přiznává** odměna za tlumočnický úkon ve výši 350 Kč, která jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného s tím, aby soud po jeho zrušení věc vrátil zpět žalovanému k dalšímu řízení.
2. Dne 26.01.2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 31.01.2017 poskytl žalobce údaje k podané žádosti, přičemž uvedl, že se narodil v Libyjském státě (dále jen „Libye“), kde se nacházelo rovněž jeho poslední místo bydliště, je státním příslušníkem Libye, je arabské národnosti, dorozumí se arabsky. Žalobce je ženatý, jeho manželka spolu s jejich čtyřmi dětmi žije v Libyi. Jeho zdravotní stav je dobrý. Libyi naposledy opustil dne 18.03.2016, když letecky přicestoval z Tripolisu do Istanbulu, následně pokračoval letecky do Vídně, odkud jel autobusem do ČR, a to s rakouským vízem. V průběhu pobytu v ČR vycestoval do Maďarska a Srbska, kde pobývá jeho sestra, následně se vrátil. Do EU žalobce jezdí od roku 2000, a to z důvodu obchodu s automobily, které dováží do Libye. Důvodem jeho žádosti je velmi nebezpečná situace v Libyi, kde dochází k únosům, vraždám a vydíráním. Společnost považuje jeho rodinu za přívržence přechozího režimu. Ve městě dochází ke střetu mezi ozbrojenými skupinami. Svou finanční situaci označil za dobrou, proto se může stát obětí únosu či vydírání, nebo může být uneseno jeho dítě a vyžadováno výkupné. Dále uvedl, že žádné jiné důvody pro podání žádosti nemá.
3. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl se žalobcem proveden téhož dne. Žalobce uvedl, že se narodil ve městě Z., kde strávil celý život, žil ve dvoupatrovém rodinném domě s manželkou a dětmi. Často jezdil pracovně do Tuniska, kde se nachází jeho dopravní firma, a také do Německa, a to na čtyři až šest týdnů. Se svým otcem podnikal v oblasti obchodu s automobily a elektronikou. Po roce 2011 jezdil mimo Libyi hodně do Tuniska, Turecka i Evropy (Maďarsko, Srbsko, Rakousko, Německo), naposledy se do vlasti vrátil z Tuniska, kde byl pracovně, dne 07.02.2016. Důvodem jeho cesty do ČR dne 18.03.2016 byla skutečnost, že zde byl již v prosinci 2015, založil zde firmu T. i. s.r.o., neboť v Libyi je obchodování problém. Každý rok se tam situace zhoršuje, nefungují banky, úřady, proto tam nejsou peníze. Ozbrojenci začínají vydírat a vymáhat peníze od lidí. V místě bydliště žalobce jsou milice, skupiny ozbrojenců, které spolu válčí skoro každý den, dochází k únosům, vraždám, střelbě, vyhrožování. Týká se to hlavně žen, které bývají unášeny, což se stalo kamarádce jeho manželky. Jezdí tam automobily bez poznávacích značek s tónovanými skly, chtějí peníze, pronásledují lidi, každá ze skupin je specializovaná. Předtím byl v Libyi stát, úřady, ale teď je to jen džungle bez pravidel, policisté nic nedělají a ani dělat nemohou, protože mají strach. V poslední době se na žalobce tyto skupiny dívaly, protože je jeho rodina

bohatá a považovali je za podporovatele bývalého režimu. Volali jeho bratrovi, vyptávali se na něj, přímo vyhrožovali, bratra taktéž postřelili. Na žalobcova otce stříleli v červenci 2016. Už když byl v Libyi, tak jej několikrát sledovali. Jako důvod sledování postačuje dobré auto. Chtěli, aby žalobce zastavil, ale vždy jim ujel. Jeho mladšímu bratrovi a otci rovněž vyhrožovali. Jeho bratrovi někdo telefonicky vyhrožoval v průběhu roku 2016, osoby vždy zjišťovaly, kde se žalobce nachází, z jakého důvodu tak dlouho nepřišel domů, kdy se vrátí zpět, ale nikdy nevysvětlily z jakého důvodu. Tyto osoby říkaly, že jeho bratr nemusí vědět, kdo jsou, a vyhrožují mu, že chtějí peníze nebo začnou střílet. K jeho manželce přišly dne 15.06.2016 domů, jeden zamaskovaný a ozbrojený muž rozbil okno a pronikl dovnitř, ostatní zůstali venku. Manželce zakryl kusem hadru ústa, poté ji přiložil nůž na krk a chtěl všechny peníze a zlato. Manželka jej požádala, zda si může odskočit, kde následně otevřela okno a začala křičet o pomoc. Muž dostal strach a vyskočil z okna. Potom začala jeho manželka střídavě bydlet u svých a žalobcových rodičů. Žalobce neví, která ze skupin mu volala, mafiánů je tam hodně. V poslední době to tam tak chodí, dochází k únosům a pak k obchodu s lidmi, začaly se prodávat i informace na lidi.

4. Žalobce dále uvedl, že byl sledován autem asi třikrát, poprvé se tak stalo na začátku roku 2015 v noci. Mezi jednotlivými událostmi byly asi dva až tři měsíce, většinou se tomu tak stalo v okolí jeho bydliště. Žalobce zná lidi, které unesli a ani po 4 letech se neví, co s nimi je. Po pádu režimu se začalo rozlišovat, kdo je pro a proti bývalému režimu. Předtím byl alespoň klid, nikdo neměl zbraň, nikdo nestřílel. Teď není elektrická energie, neteče voda, není jednoduché sehnat benzín. Kromě pronásledování nedošlo k události, která by se jej dotýkala. Člověk si ale musí dávat pozor, zbytečně nejezdit, neupozorňovat na sebe. K otázce možnosti přestěhování na jiné místo v Libyi za účelem vyřešení situace uvedl, že situace v celé Libyi je prakticky stejná, a to i v Tripolisu. O ochranu dříve nepotřeboval žádat, neboť věřil, že se situace zlepší. Nepožaduje ochranu navždy, když se situace v Libyi zlepší, vrátí se tam. Situace tam není špatná, ale přímo nebezpečná, člověk má strach o život. Jeho manželka přestala kvůli únosům pracovat, děti jezdí do školy autobusem společně s konvojem. Na začátku měl v ČR rakouské vízum, poté požádal o udělení dlouhodobého víza za účelem strpení na území ČR. Tlumočník mu řekl, že má počkat na odpověď od OAMP, pak byl pozván dne 20.06.2016 na pohovor. U pohovoru mu řekli, že je v ČR nelegálně, protože jeho vízum skončilo, byl zadržený. Žalobce nechtěl v ČR zůstat nelegálně, na výslech jej však pozvali, až když byl bez platného víza. Poté se odvolával a byla mu prodlužována výjezdní víza. O mezinárodní ochranu v ČR nepožádal ihned po příjezdu proto, že přišel založit firmu a požádat o normální pobyt. Když podruhé jeho žádost o pobyt odmítli, požádal o české vízum na ambasádě v Egyptě, avšak řízení bylo zastaveno. Proto neměl jinou možnost, jak zde legálně zůstat. Zkusil přitom všechny cesty, jak v ČR zůstat legálně. Do Libye se vrátit nemůže, protože by byl ohrožen jeho život. Žádné jiné řešení než žádost o mezinárodní ochranu neexistuje. Rád by měl v ČR normální vízum, chce zde pracovat a otevřít si restauraci. Dále uvedl, že když v Libyi začínaly demonstrace, tak se účastnil demonstrací na podporu režimu, žádný konkrétní problém z nich neměl. V Libyi neměl problém se státními orgány.

5. Dne 27.07.2017 byl se žalobcem proveden doplňující pohovor. Žalobce uvedl, že důvodem podání žádosti byla skutečnost, že po skončení bývalého režimu začal mít problémy s pronásledováním a znepříjemňováním života. V roce 2015 jej třikrát sledovaly, otravovaly, jezdily za ním a znepříjemňovaly mu život. Sledující osoby byly nějací bojovníci, kteří byly proti předchozímu režimu, a chtěly po něm peníze. Pokaždé se jednalo o jiné osoby, jezdily v autech bez poznávacích značek a byly ozbrojeny. Žalobce přijel do ČR, aby zde obchodoval. Nejprve požádal o trvalý pobyt na firmu, ale žádost nebyla povolena. Dále žádal o pracovní vízum přes českou ambasádu v Káhiře, ale řízení bylo zastaveno. Po žalobci totiž chtěli, aby se do Egypta dostavil osobně. Zpočátku měl rakouské turistické vízum, a to až do 18.05.2015. K důvodům rozhodnutí požádat o mezinárodní ochranu uvedl, že po posledním odmítnutí jeho žádosti o vízum se rozhodl požádat o mezinárodní ochranu. Jinou možnost neměl, má strach z návratu do Libye, je tam nebezpečno. Žalobce podporoval bývalý režim a chodil na demonstrace (zúčastnil se 3 – 4 demonstrací, naposledy v dubnu 2011), s režimem Muammara Kaddáfího však nespolečně pracoval. S osobami, které jej sledovaly, přišel do kontaktu pouze při sledování jeho auta, avšak neví, kdo to přesně byl. Nikdy nebyl obětí fyzického napadení a kromě výše uvedeného neměl v Libyi jiné problémy. Svou situaci řešil tak, že se schovával doma, byl bez práce, bez ničeho. V roce 2012 až 2013 byla situace lepší, ale od roku 2014 už je všechno špatně. Nebyla práce, peníze, všechno bylo špatně. V ČR by chtěl pracovat, žít v klidu a míru. V ČR bude otevírat restauraci na adrese Lidická.
6. Dne 27.07.2017 byl žalobce seznámen s podklady pro rozhodnutí, avšak této možnosti nevyužil. Nenavrhoval žádné další podklady a neuvedl žádné námitky proti zdrojům informací žalovaného. Dne 13.11.2017 byl opětovně seznámen s podklady pro rozhodnutí. Uvedl přitom, že informace o Libyi zná od kamarádů a z televize, proto se s podklady nemusí seznamovat. Přeje si, aby se situace v Libyi zlepšila, ale je stále horší. Kdyby byla lepší, vrátil by se zpět. Situace se však nezměnila, pořád volají a vyptávají se, kdy se žalobce vrátí.
7. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť povolení k pobytu na území ČR pozbyl. Případný návrat do vlasti odmítá z důvodu obav ze špatné bezpečnostní situace a přítomnosti ozbrojených skupin, které se o něj zajímají z důvodu jeho velmi dobré finanční situace. Žalobce odmítá návrat do vlasti z důvodu, neboť některé ozbrojené skupiny a lidé z jeho okolí jej považují za osobu, která podporovala předchozí režim a nyní se v této souvislosti obává jejich násilných reakcí. Žalovaný vycházel především z výpovědí žalobce, informací z Cizineckého informačního systému a dále informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Libyi. Konkrétně vycházel z Výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2017 – Libye z 12.01.2017, ze zprávy organizace Freedom House „Svoboda ve světě 2017 – Libye“ z ledna 2017, z Informace MZV ČR z 12.04.2017, ze zprávy Rady bezpečnosti OSN „Zpráva generálního tajemníka o Podpůrné misi OSN v Libyi“ z 04.04.2017, ze Zprávy Rady bezpečnosti OSN „Zpráva generálního tajemníka o Podpůrné misi OSN v Libyi“ z 22.08.2017, ze Zprávy Ministerstva zahraničí USA o

dodržování lidských práv v Libyi za rok 2016 z 03.03.2017 a ze zprávy České tiskové kanceláře „Macron: v Libyi budou volby příští rok na jaře“ z 25.07.2017.

8. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod dle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce sám uvedl, že v minulosti nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace a v této souvislosti neměl a ani nemohl mít žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami jeho domovského státu. Žalovaný v případě žalobce rovněž neshledal při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. V průběhu správního řízení zjistil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu legalizace pobytu na území ČR, neboť pozbyl povolení k pobytu na území ČR. Žalobce o mezinárodní ochranu formou azylu požádal až dne 26.01.2017, tedy až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR z důvodu vydaného rozhodnutí o povinnosti opustit území. Důvodem zahájení správního řízení ve věci mezinárodní ochrany je především jeho snaha o setrvání na českém území a legalizace jeho pobytu v ČR. Tato skutečnost nezakládá relevantní důvod udělení azylu. Žalobce mohl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou. Naposledy vycestoval ze své vlasti do ČR dne 18.03.2016, přičemž nyní posuzovanou žádost učinil až 26.01.2017. Jde-li o obtíže civilního obyvatelstva související se zajištěním zdravotní péče, paliva a elektřiny, tak žalobce neuvedl ničeho, čeho by se v této souvislosti obával. Jeho finanční situace je dobrá a nic mu nebrání v přestěhování se do části Libye, ve které k potížím nedochází. Žalovaný si byl vědom, že k násilí a únosům skutečně dochází. Žalobce však neuvedl, kdo konkrétně se na něj v době jeho nepřítomnosti ve vlasti doptával a nevěděl, kdo jej sledoval ve vozidle. Mohlo jít tedy o kořistníky, kteří jej sledovali jen z důvodu, že je zaujal jeho vůz. Žalobce se nikdy nestal obětí fyzického násilí ze strany osob, kterých se obává, a tudíž nelze hovořit o pronásledování. S režimem nijak nespolupracoval a najedná se ani o veřejně známou osobu aktivního spolupracovníka, a proto ani z tohoto důvodu nelze mluvit o pronásledování. Žalobce rovněž neuvedl, že je příslušníkem některého z kmenů, jehož příslušníci jsou známi pro svou podporu předchozího režimu. Obava z pronásledování pro jeho účast na demonstracích, pak není azylově relevantní. Žalobce nebyl pronásledován ze strany osob ze svého okolí, které zaznamenaly jeho účast na demonstracích a ani nebyl z jejich strany vystaven formě násilí. Žalobce měl možnost se v případě obav přestěhovat do jiné části Libye, kde by se neselektoval s osobami, kterých se obává. Žalobce není proto možné definovat jako uprchlíka. Situace v Libyi je stále do určité míry chaotická a existuje mnoho skupin, které si nárokují moc, z nichž některé usilují také o své finanční obohacení na úkor jiných občanů, avšak žalobce si nebyl vědom, kdo a proč se o něj zajímá. Potíže žalobce však spadají do oblasti občanskoprávní, které řeší konkrétní legislativa daného státu. Navíc tyto skutečnosti poprvé uvedl až v okamžiku nepovolení jeho pobytu v ČR. Svou výpověď tedy podal zcela účelově, o čemž svědčí i jeho sdělení, že si hodlá otevřít nové podnikání v Brně.

9. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce nesplňuje ani důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
10. Následně žalovaný zkoumal, zda žalobci nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Zabýval se sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z jeho výpovědi v průběhu správního řízení nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou, zdravou a praceschopnou osobou, přičemž i jeho finanční situace je velmi dobrá. Udělení humanitárního azylu se nadto ani nijak výslovně nedomáhal.
11. Posléze žalovaný zkoumal, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, přičemž vycházel z jeho výpovědi a informací shromážděných ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Libyi, a to totožných jako v případě posouzení důvodů pro udělení azylu. Žalobce neuvedl a ani nebyly zjištěny žádné skutečnosti, na základě kterých by mu mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaným bylo zjištěno, že žalobci bylo vyhrožováno skrze jiné osoby a několikrát někdo sledoval jeho vozidlo. Takové jednání nelze považovat za vážnou újmu podle zákona o azylu a domněnka možného zhoršení jeho situace po návratu do vlasti, je hypotetická. Riziko, že osoba utrpí vážnou újmu, je zvýšené u osob, které prokazatelně spolupracovaly s režimem Muammara Kaddáfího, avšak žalobce takovou osobou nebyl. Žalobce může po svém návratu do vlasti využít institutu vnitřního přesídlení a usadit se např. v Tripolisu. Situace občanů Libye po návratu po dlouhodobém pobytu je obecně bezproblémová. Žalovaný tedy nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu.
12. Žalovaný dále hodnotil, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Dle zpráv je situace v Libyi nestabilní, nicméně v Tripolisu dochází ke konsolidaci moci v rukou Prezidentské rady a jejích spojenců a ke zlepšení bezpečnostního řízení ve městě. Případné vycestování žalobce do země jeho původu (např. do Tripolisu) je s ohledem na současnou bezpečnostní situaci a jeho dostatečné finanční zabezpečení možné. Případné vycestování nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR, neboť je na zvážení žalobce, jakým způsobem si v případě svého zájmu upraví svůj další pobyt na území ČR. Paradoxně návratem do vlasti by došlo ke sloučení jeho života s nejbližšími rodinnými příslušníky, kteří v Libyi žijí. Žalovaný tak dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalobce nesplňuje ani důvody ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť nebylo zjištěno, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z jeho rodinných příslušníků.

II. Obsah žaloby

13. Dle žalobce žalovaný porušil v předchozím řízení ustanovení § 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Dále i ustanovení § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu, neboť neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, a tudíž nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a dostupné podklady hodnotil tendenčně. Porušil i ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany pro udělení azylu. Žalobci dále v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy a splňuje tedy podmínky pro udělení doplňkové ochrany.
14. Žalobce skutečně měl možnost požádat o mezinárodní ochranu již dříve, avšak neučinil tak, protože se snažil legalizovat si pobyt v ČR jiným způsobem. Taková skutečnost však nesnižuje reálnost jeho obav před pronásledováním nebo nebezpečím vzniku vážné újmy. Primární snahou žalobce bylo vyhnout se navrácení do země, kde je ohrožen jeho život. Nelze mu vyčítat, že tak činil jinými prostředky. Žalobce nadto doufal, že se situace v Libyi zlepší, poté by byl ochoten se tam vrátit. Ke zlepšení však nedošlo a nepovedlo se mu ani zajistit si povolení k pobytu jiným způsobem, a tudíž je logické, že za situace reálné hrozby vycestování do Libye požádal o mezinárodní ochranu. Měl-li žalovaný za to, že jeho výpověď je nevěrohodná, měl možnost kladením otázek zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti a prokázat, že neříká pravdu. S ohledem na výklad čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice Nejvyšším správním soudem v jeho rozhodnutí ze dne 24.02.2004, č.j. 6 Azs 50/2003-89, a ze dne 30.09.2008, sp.zn. 5 Azs 66/2008, je zřejmé, že žadatel má v řízení o mezinárodní ochranu povinnost tvrzení, avšak je na správním orgánu, aby zajistil všechny důkazy nezbytné pro řádné posouzení skutkového stavu. Na samotném žadateli naopak je, aby na takové důkazy upozornil a při jejich získání poskytl nezbytnou součinnost (k tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2005, č.j. 6 Azs 235/2004-57). Pokud se tedy žadatel po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie a jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a souladné s dostupnými informacemi, je třeba z takové výpovědi vycházet (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24.07.2008, č.j. 2 Azs 49/2008-83, či ze dne 27.03.2008, č.j. 4 Azs 103/2007-63). Důkazní břemeno je tak v řízení ve věci mezinárodní ochrany vychýleno ve prospěch žadatele a nedostatek důkazů nemůže být přičítán jeho nevěrohodnosti nebo účelovosti podané žádosti. Zároveň se uplatňuje snížený důkazní standard, a to test přiměřené pravděpodobnosti pro zkoumání odůvodněnosti strachu z pronásledování a test reálného nebezpečí pro zkoumání důvodnosti obav z vážné újmy. Není třeba, aby byla všechna tvrzení žadatele prokázána.

15. Dle žalobce žalovaný nesprávně vyhodnotil naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, které vyjmenoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28.05.2009, sp.zn. 5 Azs 36/2008. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí přitom není seznatelné, které z daných podmínek považoval žalovaný za naplněné a které nikoliv, což způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Dále je zřejmé, že Nejvyšší správní soud označení konkrétního původce pronásledování jako podmínku udělení azylu nevyjmenoval. Určení původce je důležité pouze pro stanovení, zda lze jednání pronásledovatelů přičítat státu. Samotným pronásledovatelem však může být za jistých okolností i nestátní subjekt (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). V případě žalobce se jednalo spíše o nestátní subjekt, a proto měl žalovaný zjišťovat, zda mu státní orgány mohly poskytnout efektivní ochranu proti takovému jednání. Na toto však žalovaný rezignoval a neunesl tak důkazní břemeno. Z dostupných informací o zemi původu žalobce přitom vyplývá, že systém trestní odpovědnosti v Libyi je téměř zcela nefunkční.
16. Žalovaný se rovněž nezabýval tím, zda by žalobce v případě přestěhování např. do Tripolisu nečelil stejným problémům, pro které vlast opustil. Bydliště žalobce je od Tripolisu vzdáleno cca 40 km, proto lze pochybovat, že by tento postup jeho situaci vyřešil. Odkázal na stanovisko UNHCR k návratům do Libye z října 2015, dle kterého se státům doporučilo přijmout opatření k pozastavení násilných návratů státních příslušníků nebo obyvatel Libye včetně těch, kterým byla zamítnuta žádost o azyl. Dle žalobce ochrana v zemi původu v jeho případě selhala, a to bez ohledu na to, kdo ve skutečnosti byli lidé, kteří o jeho osobu jevíli zájem.
17. O naplnění první a poslední podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu žalobce rovněž nepochyboval.
18. Skutečnost, že jedinec před svým odchodem ze země původu nebyl pronásledován ani přímo ohrožen pronásledováním, neznamená, že nemůže v azylovém řízení uplatňovat odůvodněné obavy z pronásledování. Posouzení existence oprávněnosti obav žadatele lze posuzovat rovněž na základě zkušeností osob v obdobném postavení. V posuzovaném případě se přitom jednalo o pronásledování na kumulativním základě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.09.2007, č.j. 1 Azs 40/2007-129). Rovněž dostupné informace o zemi původu potvrzují jeho obavy. Žalovaný však tyto zprávy zcela opomněl zohlednit. Dostupné informace o Libyi dokládají odůvodněnost obav žalobce, neboť v případě návratu do země původu by se mohl stát obětí únosu, případně ještě horšího zacházení ze strany některé z milicí operujících na území Libye.
19. Žalobce je rovněž přesvědčen, že sociální skupina bohatých lidí naplňuje definiční znaky uprchlíka ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť se jedná o určitou skupinu osob podobného zázemí, obyčejů a společenského postavení. Roli hraje taktéž politické přesvědčení, které je žalobci přičítáno okolní společností.
20. K otázce naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany uvedl, že dle aktuálně dostupných informací o Libyi v zemi působí několik různých ozbrojených milicí,

tj. tam probíhá vnitrostátní ozbrojený konflikt ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu nelze zpochybňovat. Žalobce přitom považuje zprávy ČTK, ze kterých vycházel žalovaný, za zcela irelevantní. Žalobce v rámci řízení uvedl konkrétní tvrzení o tom, jakým způsobem se špatná bezpečnostní situace a panující bezprávi vyvolané probíhajícím konfliktem dotýkalo jeho osoby nebo jeho nejbližších. Dostatečně tak individualizoval újmu, která vyplývá z jeho specifického postavení zámožnějšího občana, a které se v případě návratu do Libye obává. Přestože míra svévolného násilí v Libyi nedosahuje úrovně jako v Sýrii, je tato míra v posuzovaném případě dostatečná k tomu, aby mu byla udělena doplňková ochrana.

21. Žalovaný situaci v Libyi nepřipustně zlehčuje, s dostupnými zprávami o zemi původu pracuje značně účelově a pouze selektivně z nich vybírá informace, které se mu hodí. Tyto zprávy i dezinterpretuje tak, aby podpořily jeho závěry o nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany žalobci.

III.

Vyjádření žalovaného

22. *Žalovaný v posuzovaném případě neshledal takové okolnosti, pro něž by žalobci měl být dle ustanovení § 12 zákona o azylu udělen azyl. Jeho obava z pronásledování na základě tvrzené účasti na demonstracích za udržení režimu u moci je z hlediska azylové relevantních důvodů nedůvodná. Z jeho výpovědi vyplynulo, že nikdy nebyl pronásledován ze strany státních orgánů a ani osob ze svého okolí. Rovněž uvedl, že s režimem nikterak nespolečně pracoval, nebyl politicky aktivní a v Libyi není ani znám jako aktivní spolupracovník. Ze své vlasti vycestoval naposledy dne 18.03.2016, avšak svou žádost o mezinárodní ochranu podal až dne 26.01.2017, a to v době, kdy mu po neúspěšném řešení pobytové situace dle zákona o pobytu cizinců, hrozilo vycestování z území ČR z důvodu vydaného rozhodnutí o povinnosti opustit území. Podání žádosti o azyl po deseti měsících od posledního opuštění vlasti a po pěti a půl letech od svržení režimu Muammara Kaddáfího, přestože v dřívějších podáních žádosti o azyl mu nic nebránilo, nasvědčuje tomu, že o azyl požádal pouze ve snaze legalizovat svůj pobyt na území ČR, aby zde mohl nadále zůstat a podnikat.*
23. *Žalovaný poukázal i na to, že měl žalobce dvakrát možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, avšak této možnosti ani jednou nevyužil, nenavrhl žádné další podklady a ani proti uvedeným zdrojům informací a způsobu jejich získání nevyslovil žádné námitky.*
24. *Žalovaný byl přesvědčen, že posoudil všechny žalobcem tvrzené důvody pro podání jeho žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska všech jejích forem. Z toho důvodu navrhl, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.*

IV.

Replika žalobce

25. *Dle žalobce z nevyužití práva dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu nelze dovozovat, že nemůže podklady pro vydání rozhodnutí zpochybňovat v řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí. Žalobce nadto nemohl předvídat, k jakému závěru žalovaný na základě jím shromážděných informací dospěje.*
26. *Dále žalobce poukázal na to, že o mezinárodní ochranu požádal zhruba 10 měsíců po příjezdu do ČR, kdy se mu nepovedlo upravit pobyt v souladu se zákonem o pobytu cizinců a poté, co mu byla uložena povinnost území ČR opustit. Zákon o azylu však nestanoví žádnou lhůtu k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Nepožádá-li dotyčný cizinec o mezinárodní ochranu bezprostředně po příjezdu do bezpečné země, tato skutečnost může být vyhodnocována ve vztahu k důvodnosti jeho obav z pronásledování. Nejedná se však o skutečnost naprosto určující a vždy je třeba přihlédnout i k dalším individuálním okolnostem konkrétního případu.*
27. *Žalovaný i soud by měli hodnotit odůvodněnost jeho obav z pronásledování a případné nebezpečí vzniku vážné újmy směrem do budoucnosti, nikoliv vzhledem k okamžiku jeho odchodu ze země původu. Nemůže být rozhodující ani skutečnost, že mezi okamžikem opuštění vlasti a podáním žádosti existuje určitá časová prodleva.*
28. *Z informací poskytnutých žalobcem dále vyplývá, že původem jeho pronásledování nejspíš nebyly přímo státní orgány, ale ozbrojené paramilitantní jednotky operující na území Libye. Není proto důvod domnívat se, že by žalobce měl mít problémy při opakovaném vycestování z vlasti.*

V.

Posouzení věci krajským soudem

29. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Ve věci bylo nařízeno ústní jednání, přičemž se žalovaný z důvodu dopravní kalamity na dálnici D1 omluvil a požádal o odročení jednání. Žalobce však před zahájením jednání soudu sdělil, že souhlasí s tím, aby bylo rozhodnuto bez nařízení jednání. Soud proto postupem dle § 51 s.ř.s. rozhodl bez nařízení jednání.
30. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
31. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné

rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.

32. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26.02.1993, sp.zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že:
- „Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastníkovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
33. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2011, č.j. 2 As 85/2011-170 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11.04.2007, sp.zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb.n.u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17.12.2008, sp.zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „(...) je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20.06.1996, sp.zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26.06.1997, sp.zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a

z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

34. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.07.2005, č.j. 2 Afs 24/2005-44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29.07.2004, č.j. 4 As 5/2003-52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.11.2007, č.j. 1 Afs 53/2007-34, bylo vysloveno, že „(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.01.2008, č.j. 5 As 29/2007-64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 04.12.2003, č.j. 2 Azs 47/2003-130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.
35. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný).

36. Soud proto nemohl přisvědčit žalobci ani v jeho obecném odkazu na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v tvrzeném nedostatečném vymezení, které z podmínek pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu považoval žalovaný za naplněné, a které nikoliv. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je naopak více než zřejmé, že se žalovaný naplněním podmínek pro udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu zabýval velmi podrobně na stranách 7, 8 a 9. Soud sice uznává, že se žalovaný konkrétně nevymezil k jednotlivým posuzovaným podmínkám, nicméně z jeho argumentace je seznatelné, jak jednotlivé podmínky vyhodnotil. Zdejší soud má taktéž za to, že žalovaný srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné.
37. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřijatelnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
38. Podle ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu se mezinárodní ochrana *udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně.* Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zdali cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
39. Podle ustanovení § 12 se azyl *cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
40. Soud se zejména zabýval tím, zda žalovaný zhodnotil tvrzení žalobce o jeho pronásledování z důvodu jeho dobré finanční situace či podpory předchozího režimu Muammara Kaddáfího. Z obsahu předloženého správního spisu a podrobného odůvodnění napadeného rozhodnutí má soud za to, že žalovaný případ žalobce posuzoval na základě jeho výpovědi v rámci podané žádosti o mezinárodní ochranu a dalšího doplňujícího pohovoru. Jeho výpověď posoudil v kontextu informací o zemi původu, které soud považuje za dostatečně objektivní a aktuální, neboť pocházejí z různých informačních zdrojů a mapují situaci v Libyi k datu vydání napadeného rozhodnutí. Jde-li o tvrzené potíže související s dobrou finanční situací a podporou předchozího režimu v rámci demonstrací, je krajský soud toho názoru, že žalobce kromě předmětného obecného tvrzení neuvedl žádné konkrétní a především individuální potíže ve vztahu ke své osobě, které by vykazovaly znaky pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu. Dle tohoto ustanovení se pronásledováním rozumí *závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve*

svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

41. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí *státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
42. Podle ustanovení § 2 odst. 7 zákona o azylu *pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu jeho posledního trvalého bydliště a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
43. Z výpovědí žalobce je pak zřejmé, že se ve své vlasti nijak aktivně politicky neangažoval. Žalobce rovněž nikterak neprokázal, že by byl v zemi svého původu pronásledován z důvodu své podpory bývalého režimu Muammara Kaddáfího či své majetnosti. S tvrzenými potížemi žalobce souvisejícími s jeho dobrou finanční situací a tvrzenou účastí na politických demonstracích se žalovaný na podkladě opatřených informací o zemi původu na stranách 6 až 9 napadeného rozhodnutí dostatečně zabýval. Žalovaný nezastírá určité nedostatky spočívající v do určité míry chaotické situaci na území Libye a nárokování si moci v zemi mnohými skupinami. Na tomto místě ovšem považuje soud za důležité upozornit, že žalobce žádnou politickou aktivitu nevykazoval, svá politická práva (kromě tvrzených účastí na několika demonstracích) nikde a nijak neprojevoval, svou dobrou finanční situaci poté dával běžně na odiv prostřednictvím např. vlastnictví dobrého vozu. Žalovaný objektivně zjištěné skutečnosti o zemi původu následně konfrontoval s jednotlivými výpověďmi žalobce v průběhu správního řízení, jak je zřejmé z odůvodnění rozhodnutí. Soud se přitom plně ztotožnil se závěry žalovaného, že žalobcem tvrzené skutečnosti svědčily spíš o závěru, že se stal objektem zájmu skupin, jež měly za cíl toliko získat jeho majetek (viz pronásledování jeho vozidla, vloupání do jeho rodinného domu aj.), tj. kořistníků. Krajský soud má přitom za to, že žalovaný své povinnosti dostatečně vyhodnotit jednotlivá tvrzení žalobce v souvislosti s informacemi o zemi původu dostál.
44. Zdejší soud ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR toliko účelově s cílem vyhnout se *brozíci nutnosti vycestování z území ČR z důvodu vydaného rozhodnutí o povinnosti opustit území* a zajistit si tímto způsobem legalizaci svého pobytu, což ostatně v průběhu

všech svých pohovorů opakovaně potvrdil. Nelze ani přehlédnout, že žalobce před příchodem do ČR v souvislosti s podnikatelskou činností jezdil opakovaně do Tuniska, Turecka, Maďarska, Srbska, Rakouska a Německa. Do ČR žalobce přicestoval dne 18.03.2016 a dalo by se očekávat, že o mezinárodní ochranu požádá bezprostředně po svém příjezdu, pokud tvrdí, že byl v zemi svého původu pronásledován pro svou podporu bývalého režimu Muammara Kaddáfího a dobrou finanční situaci. Teprve, když se žalobci nepodařilo zlegalizovat si pobyt ve smyslu zákona o pobytu cizinců a byla mu za nelegální pobyt uložena povinnost opustit území, požádal dne 26.01.2017 o udělení mezinárodní ochrany. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20.10.2005, sp.zn. 2 Azs 423/2004, a ze dne 09.02.2006, sp.zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že „(...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebránilo tomu nějaké závažné okolnosti.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.01.2005, sp.zn. 3 Azs 119/2004, je uvedeno: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“

45. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce neshledal jeho tvrzené obavy z pronásledování z důvodu jeho podpory předchozího režimu a dobré finanční situace za důvodné. Na tomto místě soud opětovně odkazuje na ustálenou judikaturu, konkrétně na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30.04.2002, sp.zn. 6 A 709/2001, v němž je uvedeno, že „(...) azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.“ Soud k tomuto dále uvádí, že institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (ustanovení § 12 zákona o azylu), a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.09.2006, č.j. 4 Azs 442/2005–43, nebo usnesení ze dne 14.07.2017, č.j. 2 Azs 119/2017–39). K tomu lze odkázat též na usnesení ze dne 22.07.2014, č.j. 9 Azs 117/2014–93, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „(...) dle ustálené judikatury je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je výjimečný institut

konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.“

46. Krajský soud pak v tomto ohledu upozorňuje zvláště na tvrzení žalobce plynoucí z protokolů o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce k důvodům podání mezinárodní ochrany přitom výslovně uvedl: „Založil jsem zde (pozn. soudu: v ČR) firmu, chtěl jsem si legálně požádat o pobyt, chtěl jsem zde být za sebe. Normální pobyt. Přišel jsem založit firmu a požádat o normální pobyt. (...) Když podruhé odmítli moji žádost o pobyt, požádal jsem o české vízum na ambasádu do Egypta přes jiného právníka. Česká ambasáda mi poslala odpověď, chtěli doložit nějaké chybějící dokumenty, vše jsem poslal, ale oni mi odpověděli, že mé řízení zastavili. Do doby, než bude rozhodnuto probíhající řízení. Proto jsem neměl jinou možnost, jak zde legálně zůstat. Zkusil jsem všechny cesty, jak zde zůstat legálně, ale do Libye nemůžu, protože by byl ohrožen můj život. Před Vánoci mi přišel příkaz k zaplacení pokuty a oznámení o povinnosti vycestovat do 29. 1. 2017. Potom jsem si řekl, že jiné řešení neexistuje, než žádost o mezinárodní ochranu. Rád bych zde byl přes normální vízum, chtěl bych zde pracovat, otevřít si restauraci.“ Dále žalobce uvedl: „Naposledy, když jsem se snažil získat vízum a odmítli mě, tak jsem se rozhodl, že požádám o mezinárodní ochranu. Jinou možnost jsem neměl, mám strach se vrátit do Libye. Je tam nebezpečno. Nemohu se vrátit do Libye. Také jsem podporoval bývalý režim, chodil jsem na demonstrace“ Na území České republiky vstoupil dne 18.03.2016, o mezinárodní ochranu požádal až dne 26.01.2017, tedy po více než 10 měsících pobytu na území ČR. Krajský soud přitom souhlasí s názorem žalovaného, že pokud by měl žalobce skutečně obavu z pronásledování své osoby na území Libye z důvodu podpory bývalého režimu a dobré finanční situace, požádal by o mezinárodní ochranu co nejdříve po vstupu na území ČR. V posuzovaném případě tak nevyšla najevo existence žádné z taxativně vymezených podmínek pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, tedy pronásledování žalobce ve státě původu za uplatňování politických práv a svobod nebo jejich odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.
47. Soudu proto nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudek ze dne 16.02.2005, č.j. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 24.02.2005, č.j. 7 Azs 187/2004-94, či ze dne 17.02.2011, sp.zn. 2 Azs 50/2010). S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožňuje.

48. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle ustanovení § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle ustanovení § 12 nebo 14 zákona o azylu. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
49. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je tedy otázkou správního uvážení, které soud přezkouvává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15.10.2003, č.j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22.01.2004, č.j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.03.2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55). *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“* (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2011, č.j. 5 Azs 15/2011-77). O žádnou takovou ani obdobnou situaci se však v případě žalobce zjevně nejedná. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální a ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Žalobce ve své žalobě, resp. v doplnění žaloby žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení humanitárního azylu neuvedl.
50. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá ustanovení § 28 ve spojení s ustanovením § 14a a § 14b zákona o azylu.
51. Dle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen

do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

52. Dle ustanovení § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu *podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
53. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobce žádné žalobní námitky nevznsl.
54. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v ustanovení § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany obšírně věnoval na stranách 11 až 15 napadeného rozhodnutí. Vycházel jak z výpovědi žalobce, tak i z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud po zhodnocení výpovědi žalobce, posouzení doby a hlavního motivu jeho odchodu z vlasti, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl v souladu se žalovaným k závěru, že by v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle ustanovení 14a odst. 2 zákona o azylu. Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak ostatně připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.07.2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130, dle kterého: „*Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.*“
55. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru

bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VI.

Závěr a náklady řízení

56. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

57. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

58. Ve smyslu ustanovení § 58 odst. 2 s.ř.s. krajský soud rozhodl ve výroku IV. tohoto rozsudku o odměně tlumočnice ustanovené usnesením zdejšího soudu ze dne 22.11.2018,

č.j. 32 Az 18/2017-49. Soudem ustanovené tlumočnicki tedy soud přiznal dle ustanovení § 17 vyhl. č. 37/1967 Sb. odměnu za tlumočení u nařízeného ústního jednání, které bylo následně odročeno (výrok IV.) Náklady vynaložené na tlumočné platí stát (§ 59 odst. 2 s.ř.s.), a proto krajský soud rozhodl o povinnosti vyplácet určenou odměnu za tlumočnický úkon za podmínek uvedených ve výroku IV. tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie

V Brně dne 20. prosince 2018

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.

